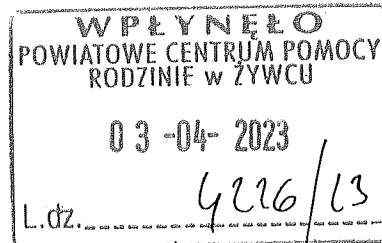

RADA POWIATU
w Żywcu
ul. Krasieńskiego 13
34-300 ŻYWIEC

UCHWAŁA NR XLVII/478/2023
RADY POWIATU W ŻYWCU

z dnia 27 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu za rok 2022

Na podstawie art.4 ust.1 pkt. 3 i 4, art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1523), art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z póź.zm.) oraz art. 76 ust.4 pkt. 15 i 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 447 z póź.zm).

**Rada Powiatu w Żywcu
uchwała co następuje:**

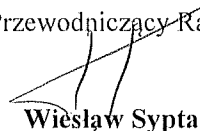
§ 1.

Przyjmuje sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu za rok 2022 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Wiesław Sypta

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu za rok 2022

Niniejsze sprawozdanie zawiera:

- sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz roczne sprawozdanie z działalności PCPR, o którym mowa w art. 76 ust.4 pkt. 15 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- roczne sprawozdanie z działalności PCPR, o którym mowa w art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;

Spis treści

1. Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na obszarze Powiatu Żywieckiego za rok 2022.....	3
1.1. Struktura rodzin zastępczych na obszarze Powiatu Żywieckiego	3
1.2. Wsparcie rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych	4
1.3. Plan pomocy dziecku.....	6
1.4. Poradnictwo psychologiczne dla rodzin zastępczych w PCPR	6
1.5. Współpraca z placówką opiekuńczo-wychowawczą w Żywcu	8
1.6. Współpraca PCPR jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z innymi podmiotami	9
1.7. Współpraca PCPR z Ośrodkiem Adopcyjnym	9
1.8. Koszty utrzymania systemu pieczy zastępczej na obszarze Powiatu Żywieckiego.....	9
2. Działania z zakresu interwencji kryzysowej i realizacji „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żywieckim w latach 2017-2021” za rok 2022.....	10
3. Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w roku 2022.....	14
3.1. Rehabilitacja społeczna.....	14
3.2. Rehabilitacja zawodowa.....	17
3.3. Realizacja programów celowych na rzecz osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.....	17
3.3.1. Program Aktywny Samorząd.....	17
3.3.2. Program Wyrównywanie różnic między regionami III.....	18
4. Zadania i orzecznictwo Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Żywcu w roku 2022	19
5. Obsługa Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.....	20
6. Dom Pomocy Społecznej	21
7. Środowiskowy Dom Samopomocy.....	21
8. Realizacja projektów i programów.....	22
8.1. Projekt „Rodzina w Centrum”.....	22
8.2. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022.....	24
9. Realizacja świadczeń z programów rządowych	26
10. Realizacja zadań wobec obywateli Ukrainy w zakresie pieczy zastępczej	26
11. Sprawozdanie finansowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 2022r.....	27
12. Wykaz potrzeb na rok 2023	28

1. Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na obszarze Powiatu Żywieckiego za rok 2022.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na obszarze Powiatu Żywieckiego. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, w Centrum funkcjonuje Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, oraz Zespół ds. świadczeń, odpowiedzialne za prawidłowe realizowanie zadań z zakresu pieczy zastępczej w wymiarze merytorycznym jak i finansowym.

W Zespole ds. pieczy zastępczej w roku 2022 zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Praca koordynatorów uzupełniana była poprzez działania psychologa oraz pracowników socjalnych realizujących zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie roli Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

1.1. Struktura rodzin zastępczych na obszarze Powiatu Żywieckiego

Zgodnie z założeniami ww. ustawy dopuszczalne są następujące formy rodzin zastępczych:

- rodzina zastępcza spokrewniona
- rodzina zastępcza niezawodowa
- rodzina zastępcza zawodowa
- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego
- rodzinne domy dziecka.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w Powiecie Żywieckim funkcjonowało 89 rodzin zastępczych, w których łącznie przebywało 143 dzieci.

Tab. 1 Podział rodzin zastępczych wg form rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Żywieckiego na koniec 2022 roku.

Typy rodzin	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewnione	40	57
Niezawodowe	43	59
Zawodowe	3	11
Zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	1	1
Rodzinne domy dziecka	2	15
Razem	89	143

Tab. 2 Liczba rodzin i dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w poszczególnych gminach Powiatu Żywieckiego w roku 2022.

Gmina	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
Koszarawa	1	2
Jeleśnia	8	11
Świnna	0	0
Ślemień	0	0
Gilowice	1	2
Czernichów	1	1
Miłówka	6	15
Węgierska Górka	12	31
Rajcza	7	7
Ujsoly	4	8
Łodygowice	8	11
Łękawica	2	3
Radziechowy- Wieprz	15	20
Lipowa	8	10
Żywiec	16	22

1.2. Wsparcie rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych

W ramach podejmowanych obowiązków koordynatorzy oraz pracownicy socjalni starali się regularnie odwiedzać rodziny zastępcze prowadząc rozmowy na temat funkcjonowania rodzin, występowania u dzieci ewentualnych problemów opiekuńczo – wychowawczych czy zdrowotnych. W trakcie wizytacji sporządzane były karty pracy z rodziną, przeprowadzano szczegółowy wywiad z rodzicami zastępczymi oraz rozmowy z dzieckiem. Niejednokrotnie rodziny zastępcze zjawiały się osobiście w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodziny w celu uzyskania informacji oraz poradnictwa w sytuacjach trudnych lub też kontaktowały się telefonicznie. Wszystkie rodziny były także informowane o możliwości korzystania ze specjalistycznej pomocy dla dzieci, w szczególności z pomocy psychologa i pedagoga zatrudnionego w PCPR w Żywcu, a także o przysługujących im innych formach wsparcia (realizowanych nie tylko przez PCPR) i procedurach ich uzyskania. Rodziny zastępcze były także informowane o możliwości udziału w projektach realizowanych przez PCPR dla rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci. Doraźne zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą dodatkowo uzupełniano perspektywicznym opracowywaniem planów pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, w których zawarto informacje dotyczące stanu rozwoju dziecka, wyznaczono cele i środki oraz zasoby potrzebne do wspierania całego procesu rozwojowego dziecka. Ww. pracownicy dokonywali także oceny okresowej rodziny zastępczej zgodnie z zapisami ustawy celem mobilizowania ich do większej dbałości o powierzone dziecko, a także weryfikowania prawidłowości w sprawowanej opiece. W ramach podejmowanych obowiązków ww. pracownicy dodatkowo byli zobligowani podejmować następujące zadania:

- dokonywać oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, przeprowadzanej co 6 miesięcy, a w przypadku dzieci do 3 roku życia co 3 miesiące,
- stale monitorować sytuację w rodzinie celem właściwego i szybkiego reagowania na dostrzeżone nieprawidłowości lub zgłaszane trudności,

- sporządzać wnioski i przygotowywać dokumentację do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci,
- zgłaszać do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,
- poszukiwać kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- współpracować na rzecz rodzin zastępczych ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z asystentami rodzinnymi i pracownikami ośrodków pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, ośrodkami adopcyjnymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- wspierać pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej w procesie usamodzielnienia.

W roku 2022 wśród problemów występujących wśród rodzin zastępczych i dzieci oraz zadań z nimi związanych względem koordynatorów i pracownika socjalnego wyszczególnić należy występowanie u dzieci problemów zdrowotnych, zaburzeń fizycznych i emocjonalnych, oraz związanych z konsekwencjami pracy zdalnej w związku z którymi konieczne było kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych, współpracowania z psychologami i pedagogami, szkołami oraz zachęcania rodzin zastępczych do podnoszenia przez nich kompetencji wychowawczych i korzystania z dostępnego poradnictwa. W przypadku zgłaszanych przez rodziny zastępcze problemów wychowanków z edukacją, dzieci kierowane były do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, podejmowana była współpraca z psychologiem szkolnym oraz pedagogiem szkolnym, a także praca indywidualna z wychowankiem, celem zmotywowania go do kształcenia i udziału w zajęciach szkolnych. W ramach obligatoryjnych działań podejmowane było także kompleksowe wsparcie nowych rodzin zastępczych, tj. pomoc formalna związana z przygotowaniem dokumentacji, współpraca z sądem na rzecz rodziny, udzielanie informacji o prawach i obowiązkach wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy rodzinnej, informowanie o możliwości korzystania z porad prawnych bądź psychologicznych oraz ewentualne kierowanie rodzin na spotkania grupy wsparcia.

Osobne zadanie stanowił udział pracowników PCPR w działaniach pomocowych, w przypadku problematycznych relacji między rodziną zastępczą a biologiczną dziecka. Pracownicy działu ds. pieczy zastępczej w powyższych przypadkach współpracowali z asystentami rodziny, kuratorami oraz pracownikami socjalnymi OPS, udzielali informacji na temat rozwiązań prawnych i procedur sądowych, w ostateczności zaś odwoływali się do mediacji rodzinnych.

Zespół ds. pieczy zastępczej odpowiedzialny był także za nadzór procesu usamodzielniania wychowanków, udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom (pracy nad indywidualnym programem usamodzielniania) i pomocy w wypełnianiu dokumentacji oraz wdrażania w przepisy prawne. Zgodnie z zapisami ustawy na organizatorze rodzinnej pieczy zastępczej spoczywa obowiązek dokonywania oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej, a także wywiązywania się rodziców zastępczych z pełnionej roli. Dlatego też pracownicy PCPR brali także udział w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2022 kontynuowało promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez upowszechnianie apelu PCPR w Żywcu (Internet, ogłoszenia w Kościołach) o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze.

Pod opieką pracowników Zespołu ds. pieczy zastępczej w roku 2022 przebywało także łącznie 18 pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę (którzy opuścili rodzinną bądź instytucjonalną pieczę zastępczą). Z każdym usamodzielnianym wychowankiem rodzinnej pieczy zastępczej prowadzona jest praca socjalna, która ma na celu pomoc w znalezieniu mieszkania, pracy oraz pomoc w rozwiązywaniu napotykanym trudności. Każdy wychowanek pomimo usamodzielnienia pozostaje w stałym kontakcie z PCPR aż do zakończenia procesu usamodzielnienia tj. do ukończenia 25 roku życia.

1.2.1 Plan pomocy dziecku

Jednym z obligatoryjnych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie jest utworzenie – przy ścisłej współpracy z rodzicami zastępczymi, planu pomocy dziecku modyfikowanego w razie potrzeby i dostosowywanego do bieżących potrzeb wychowanka. Ich realizacja wymaga podjęcia przez koordynatorów oraz starszego specjalistę pracy socjalnej współpracy z zewnętrznymi specjalistami (głównie pedagogami oraz psychologami). Pełna diagnoza sytuacji dziecka i zaplanowanie optymalnych działań celem udzielenia wsparcia oraz zaplanowania przyszłych działań pomocowych wymagała też częstokroć współpracy z asystentami rodzin biologicznych i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, pracownikami oświaty i kuratorami sądowymi oraz społecznymi. Jedną z najważniejszych dziedzin uwzględnionych w planie pomocy dziecku jest indywidualny program usamodzielnienia, w którego wykonanie pracownicy Zespołu angażowali się we wzmożony sposób w przypadkach, kiedy opiekunowie lub same osoby usamodzielniające się sygnalizowały trudności w przebiegu procesu usamodzielniania.

1.3 Poradnictwo psychologiczne dla rodzin zastępczych w PCPR.

W ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie udzielane jest wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych, poprzez pomoc psychologa zatrudnianego w Centrum. W roku 2022 wsparcie to było realizowane poprzez:

- Udzielenie porad rodzinom zastępczym znajdującym się pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu. Spotkania te dotyczyły zarówno jednorazowej porady, jak i bardziej systematycznej pracy z opiekunami zastępczymi lub dziećmi, służącej głównie poprawie ich wzajemnych relacji i komunikacji, odreagowaniu i kształtowaniu umiejętności otwartego wyrażania swoich potrzeb i emocji oraz zrozumieniu pewnych stanów i konsekwencji wynikających z procesu rozwoju dzieci.
- Prowadzenie spotkań indywidualnych z dziećmi przebywającymi w rodzinach zastępczych, których celem było m. in. przeprowadzenie diagnozy występujących problemów, udzielenie wsparcia w radzeniu sobie z dotychczasowymi przeżyciami, usprawnianie rozwoju psychoruchowego bądź funkcjonowania emocjonalno-społecznego.
- Udzielenie wsparcia psychologicznego pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej.
- Przeprowadzenie konsultacji w ramach interwencji kryzysowej dla osób w trudnej sytuacji, w tym regularnych spotkań indywidualnych.
- Uczestnictwo w okresowych ocenach sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, w tym - w razie potrzeby - konsultacja aktualnych problemów i trudności występujących u dzieci lub pozostałych członków rodziny.
- Uczestnictwo w spotkaniu rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w rodzinach zastępczych.

W ramach wsparcia psychologa z działu pieczy zastępczej

- Łącznie odbyło się **188** konsultacji w tym:
- Gabinetowych: **112**
- Telefonicznych: **76**

Psycholog założył 17 kart poradnictwa, w tym wsparciem objęto 7 dzieci z terenu powiatu żywieckiego.

Pieczna Zastępcza + Diagnoza + Posiedzenia dot. Oceny sytuacji dzieci:

W ramach pracy z rodzinami zastępczymi w stałym i regularnym kontakcie z psychologiem w 2022 roku były 24 rodziny, w tym 22 dzieci.

- Ilość odbytych konsultacji z rodzinami zastępczymi bądź dziećmi z rodzin zastępczych ogółem:
 - Gabinetowych: **136**
 - Telefonicznych: **103**
 - Wizyty w terenie: **14**
 - Diagnostyka psychologiczna kandydatów na rodziny zastępcze przez psychologa PCPR: 0 rodzin
 - Ocena sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej
Udział psychologa na posiedzeniu lub omówienie przed posiedzeniem sytuacji rodzin zastępczych korzystających z pomocy psychologicznej z Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz koordynatorem rodzinnej Pieczy Zastępczej: **comiesięczne zebrania zespołu do spraw oceny dziecka.**

Dodatkowo w bieżącym roku w okresie miesiąca sierpnia psycholog we współpracy z Koordynatorami Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizowali cykl zajęć integracyjnych z elementami Treningu Umiejętności Społecznych. Spotkania odbywały się regularnie w każdą środę tj. 03.08.2022, 10.08.2022, 17.08.2022, 24.08.2022 i 31.10.2022. Zakres tematyczny skupiał się w obszarze kompetencji emocjonalno-społecznych, zwłaszcza współpracy w grupie. Poprzez atrakcyjne formy zagospodarowania czasu wolnego próbowano modelować u wychowanków właściwe postawy społeczne i pożądane zachowania. Można przyjąć, że sam kontakt był dla podopiecznych „leczący”, uczestnicy zajęć mogli zobaczyć, że nie są sami w trudnej sytuacji.

1.4 Współpraca z Placówką opiekuńczo-wychowawczą w Żywcu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu w ramach zadań ustawowych realizuje Postanowienie Sądu Rejonowego w Żywcu dotyczące umieszczenia małoletnich dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Realizacja Postanowień polega na zabezpieczeniu miejsca w placówce opiekuńczo – wychowawczej dla małoletnich (poszukiwanie miejsca odbywa się poprzez rozesłanie e-maili, listów do innych powiatów oraz rozmów telefonicznych w sprawie wolnego miejsca i ewentualnej możliwości umieszczenia małoletnich w pieczy instytucjonalnej). W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przestawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej gromadzi i przekazuje dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz zespołowi do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w szczególności następujące informacje oraz dokumentację dotyczące dziecka:

- 1) informacje o sytuacji prawnej dziecka, w tym informacje o sytuacji prawnej umożliwiającej przysposobienie,
- 2) szczegółowe informacje o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, w tym informacje o rodzeństwie,
- 3) odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica,
- 4) orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej albo wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej,
- 5) dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień,
- 6) dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne,
- 7) diagnozę psychofizyczną dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz konieczności objęcia dziecka pomocą profilaktyczno-wychowawczą lub resocjalizacyjną albo leczeniem i rehabilitacją,
- 8) plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust.1 pkt 1, przekazany przez asystenta rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny — przekazaną przez gminę informację o sytuacji rodziny.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu jest zobowiązane do współpracy z Kuratorami Zawodowymi przy Sądzie Rejonowym w Żywcu w trakcie odebrania dzieci z miejsca zamieszkania do miejsca, gdzie będzie realizowana instytucjonalna piecza zastępcza. Pracownik PCPR również poza organizacją miejsca pobytu dziecka, organizuje również dowóz i koordynację działań mających na celu zabezpieczenie dziecka. Ponadto pracownicy PCPR gromadzą dokumentację dotyczącą ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka lub dzieci w pieczy zastępczej, jak również dokumentację potwierdzającą faktyczny stan materialny i majątkowy rodziców biologicznych celem zabezpieczenia obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności min. placówkę opiekuńczo-wychowawczą w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, przyznaje się pomoc na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia a także zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną. Aby udzielić jakiegokolwiek pomocy należy

przyjąć wniosek, zgromadzić dokumentację, rozpoznać sytuację wnioskodawcy i wydać decyzję, która rozstrzyga o udzielanej pomocy.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w Placówce opiekuńczo-wychowawczej w Żywcu przebywało 17 dzieci.

1.5 Współpraca PCPR jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z innymi podmiotami

PCPR współpracował w roku 2022 w zakresie realizacji swoich zadań wynikających z pełnienia roli organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z następującymi podmiotami:

- sądami rodzinnymi (w zakresie przygotowywania opinii o całokształcie sytuacji dziecka i okresowej oceny sytuacji dziecka)
- gminnymi ośrodkami pomocy społecznej (w zakresie oceny sytuacji dziecka i partycypowania gmin w kosztach utrzymania pieczy zastępczej)
- kuratorami sądowymi w zakresie realizacji właściwych postanowień sądu
- ośrodkiem adopcyjnym w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną
- instytucjami oświaty (tzn. ze szkołami, do których uczęszczają wychowankowie przebywający w pieczy zastępczej, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi) względem monitorowania przebiegu edukacji dzieci
- szeroko pojętymi podmiotami leczniczymi, w kontekście uzyskania specjalistycznej pomocy zdrowotnej.

W ramach współpracy z innymi podmiotami oraz realizacji postanowień sądowych w sprawach dotyczących zabezpieczenia małoletnich, pracownicy Zespołu ds. pieczy brali udział we wszystkich interwencjach dotyczących odebrania dzieci i umieszczenia ich w pieczy zastępczej

1.5.1 Współpraca PCPR z Ośrodkiem Adopcyjnym

Do Ośrodka Adopcyjnego w Bielsku-Białej zgłoszono 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, do przysposobienia. W efekcie prowadzonej współpracy z Sądem Rodzinny oraz Ośrodkiem Adopcyjnym wszystkie zgłoszone dzieci zostały przysposobione.

1.6 Koszty utrzymania systemu pieczy zastępczej na obszarze Powiatu Żywieckiego.

Tab.3 Świadczenia dla rodzin zastępczych wypłacone ze środków Powiatu Żywieckiego w roku.

Liczba dzieci	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)
145	1 832 520,92

Źródło: opracowanie własne

Tab.4 Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej wypłacone ze środków Powiatu Żywieckiego w roku 2022.

Liczba pełnoletnich wychowanków objętych pomocą	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)
155	338 190,82

Źródło: opracowanie własne

Tab.5 Świadczenia dla wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii i zakładów poprawczych wypłacone ze środków Powiatu Żywieckiego w roku 2022.

Liczba wychowanków objętych pomocą	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)
2	11 002,32

Źródło: opracowanie własne

Tab.6 Wydatki na dzieci pochodzące z Powiatu Żywieckiego, umieszczone w różnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów (na mocy porozumień) w 2022r.

Liczba dzieci	Roczny koszt utrzymania (w zł)
24	627 011,78 zł.

Tab.7 Dzieci pochodzące z obszaru innych powiatów umieszczone w różnych formach pieczy zastępczej na terenie Powiatu Żywieckiego w roku 2022 (dochody Powiatu).

Liczba dzieci	Roczny koszt utrzymania (w zł)
32	380 619,47

Tab.8 Dzieci pochodzące z obszaru Powiatu Żywieckiego umieszczone w pieczy zastępczej objęte dotacją gmin w roku 2022.

Gmina pochodzenia	Liczba dzieci	Kwota ponoszonych wydatków (w zł.)
Lipowa	6	25 045,64
Czernichów	5	32 549,52
Żywiec	51	395 196,42
Radziechowy Wieprz	21	209 178,00
Świnna	7	37 374,61
Węgierska Górka	12	144 796,10
Milówka	3	29 317,01
Jeleśnia	19	144 956,18
Ujszoły	10	25 285,67
Rajcza	4	17 759,97
Lękawica	6	46 962,94
Koszarawa	4	31 673,28
Lodygowice	2	6 128,58
Gilowice	6	7 238,87
RAZEM	156	1 153 462,79

Źródło: opracowanie własne

2. Działania z zakresu interwencji kryzysowej i realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żywieckim w latach 2017-2021” za rok 2022r.

Powiat Żywiecki realizuje zadania związane z interwencją kryzysową za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i działającego w jego ramach Punktu

Interwencji Kryzysowej. Podejmowane działania w ramach działalności PIK ukierunkowane są na zapobieganie utracie, bądź też przywrócenie równowagi osobie/rodzinie, która na skutek różnorodnych trudnych sytuacji życiowych, znajduje się w szczególnym rodzaju stresu dezorganizującym całokształt jej funkcjonowania. Efektem działań PIK ma być przywrócenie klientowi równowagi, zdolności do jego samodzielnego działania oraz autonomia.

Dyżury w PIK pełnione są dwa razy w tygodniu – poniedziałek i czwartek od godziny 7.00 do 15.00 w ramach działania PCPR, a od 15.00 do 17.00 w ramach działalności PIK. Dyżury popołudniowe były istotne ze względu na to, iż także osoby pracujące mogą skorzystać ze wsparcia. Udogodnieniem, które wynika z popołudniowych dyżurów jest także to, że w tym czasie w PCPR biura już są nieczynne i nie ma klientów co zapewnia poczucie anonimowości i bezpieczeństwa klientom, którzy niejednokrotnie są w dużym stresie. W przypadku wystąpienia zdarzenia wymagającego wyjazdu w teren, pracownicy są informowani o tym za pośrednictwem telefonu alarmowego, którego numer jest do dyspozycji instytucji pomocowych. W sytuacji, gdy pojawi się konieczność interwencji psychologicznej na miejscu zdarzenia, instytucje kontaktują się z dyżurującym pracownikiem, który w porozumieniu z Kierownikiem organizuje interwencję wyjazdową, bez względu na godzinę i dzień tygodnia. W 2022r. sporządzono 21 kart klientów zgłaszających się do PIK. Zgłoszenia telefoniczne rejestrowane były w książce zgłoszeń.

W roku 2022 udzielono pomocy i wsparcia realizując następujące zadania:

- przeprowadzono 15 interwencji w ramach interwencji kryzysowej dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, spowodowanej stosowaniem przemocy, utratą osoby bliskiej, śmierć samobójcza (praca z rodzinami trwa nadal).
- współpraca z Gminnymi Komisjami ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- współpraca z Zespołami Interdyscyplinarnymi z poszczególnych gmin powiatu trzebnickiego
- współpraca z Sądem, Prokuraturą, Policją
- współpraca z organizacjami pozarządowymi itd.
- poradnictwo dla osób szukających pomocy i schronienia

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu opracowało „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2017-2021”. Adresatami programu są m.in. ofiary przemocy w rodzinie, w tym dzieci, sprawcy przemocy w rodzinie oraz instytucje zajmujące się szeroko rozumianą pomocą rodzinie. Realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakłada następujące kierunki działań: działania profilaktyczne, działania interwencyjne, działania wspierające, jak również działania korekcyjno – edukacyjne.

Przemoc domowa jest zjawiskiem, które dotyka wiele osób i rodzin, co potwierdzają dane ogólnopolskie, jak i te o wymiarze lokalnym. Uwikłane w przemoc są rodziny lub osoby wspólnie zamieszkujące, bez względu na status społeczny, czy ekonomiczny. Co więcej, w obliczu skutków epidemii COVID-19, grupą szczególnie potrzebującą wsparcia są dzieci, osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze, które w okresie izolacji domowej stały się bardziej zagrożone i dotknięte problemem przemocy ze strony domowników. Istnieje zatem potrzeba podejmowania kompleksowych działań skierowanych do osób doświadczających przemocy, świadków przemocy i osób stosujących przemoc w rodzinie. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga zaangażowania wielu służb, instytucji i ciągłego udoskonalania systemu pomocy. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do wspólnej realizacji zadań, daje nam szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz

podniesienia skuteczności udzielanej pomocy, co niewątpliwie wiąże się ściśle z oczekiwaniami społecznymi mieszkańców naszego powiatu.

Powiat realizuje zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, które zostały zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do zadań własnych Powiatu należy, opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a także zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i interwencji kryzysowej. Natomiast do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także opracowywanie i realizacja programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Powiat Żywiecki realizuje swoje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu. W ramach zadań własnych prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne dla rodzin i osób indywidualnych. Bardzo często osoby zgłaszające się do specjalisty znajdują się w sytuacji długotrwałego doświadczania traumy, niejednokrotnie komunikując wielowarstwowe problemy. Znaczącą grupę osób potrzebujących pomocy stanowią osoby doświadczające przemocy domowej, często wymagając pracy z całą rodziną. Kolejnym zadaniem realizowanym przez PCPR jest interwencja kryzysowa. Podejmowane działania w tym zakresie prowadzone są w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej. Klientom znajdującym się w kryzysie rodzinnym oferowana jest również pomoc w formie mediacji rodzinnych. Celem mediacji jest umożliwienie spotkania się stron, które wspólnie mogą ustalić sporne kwestie oraz wypracować w tym zakresie porozumienie. W 2022r. odbyło się 7 spotkań indywidualnych i 3 spotkania mediacyjne, wspólne. Mediacje prowadzone były przez dwóch przeszkolonych w tym zakresie pracowników PCPR.

W ramach realizacji zadań zleconych przez administrację rządową, w roku 2022 przeprowadziliśmy:

-1 edycję **Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie**. Całkowity koszt programu realizowanego w 2022 roku wyniósł: 13 484,86 zł i w całości został pokryty z dotacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Liczba osób skierowanych	Liczba osób, które ukończyły Program	Liczba osób, które przerwały udział w Programie
17	9	6

- 1 edycję **Programu Psychologiczno-Terapeutycznego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie**. Całkowity koszt programu realizowanego w 2022 roku wyniósł: 5 400,00zł i w całości został pokryty z dotacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Liczba osób zgłoszonych	Liczba osób, które ukończyły Program	Liczba osób, które przerwały udział w Programie
6	6	0

Uczestnikami obu Programów są osoby skierowane przez instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy, w tym: Gminne Zespoły Interdyscyplinarne, Zespoły Kuratorów Sądowych i Policję. Z osobą stosującą przemoc domową, która zgłosi się do PCPR na pierwszym spotkaniu przeprowadzana jest konsultacja diagnostyczno-kwalifikacyjna. Na spotkaniu tym rozpoznajemy i omawiamy sytuację życiową i problemy, określamy oczekiwania wobec Programu i zmian w życiu Klienta. Pierwsze spotkanie daje możliwość zmotywowania osoby stosującej przemoc do uczestnictwa. Na uwagę zasługuje fakt, że wartość

wskaźnik osób, które ukończyły programy, kształtuje się na poziomie 80%. Można więc założyć, że realizacja przez PCPR w Żywcu programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i programu psychologiczno-terapeutycznego w znaczący sposób przyczynia się do ograniczenia skali zjawiska przemocy domowej w powiecie żywieckim, poprzez powstrzymanie osób stosujących przemoc od zachowań agresywnych, opartych na stosowaniu przemocy domowej oraz pośrednio zwiększając bezpieczeństwo osób dotkniętych przemocą domową.

3. Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w roku 2022

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednorodnej grupy. Mogą być niepełnosprawne pod względem fizycznym, intelektualnym lub psychicznym. Mogą być niepełnosprawne od urodzenia, wczesnego dzieciństwa lub nabyć niepełnosprawność na kolejnych etapach swojego życia. Niepełnosprawność może nieznacznie wpływać na funkcjonowanie w życiu, ale też może mieć poważny wpływ na codzienne życie i wymagać znacznego wsparcia i pomocy. Niestety grupa tych osób jest szczególnie narażona na dyskryminację czy też wykluczenie społeczne. Napotykają mnóstwo barier w postaci utrudnień architektonicznych, komunikacyjnych, informacyjnych, czy też psychologicznych, prawnych, ekonomicznych i społecznych, które dezorganizują im życie. Dlatego też ciągle duże znaczenia ma wsparcie ze strony społeczeństwa.

Jednym z głównych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu jest podejmowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych. W tym celu Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazuje środki finansowe, aby złagodzić potrzeby tych osób na płaszczyźnie społecznej i zawodowej.

W roku 2022 Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczył na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych kwotę **5 039 638,00 zł**.

Realizując cele rehabilitacji społecznej środki PFRON przeznaczone są na:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych;
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Turnusy rehabilitacyjne

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych jest jedną z podstawowych form rehabilitacji społecznej, która ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności i rozwijania kontaktów społecznych.

Warunkiem otrzymania dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego jest udokumentowanie faktu niepełnosprawności uczestnika i spełnieniu kryterium dochodowego. Wysokość dofinansowania wynosi odpowiednio:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16-24 lat uczącej się i nie pracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 27% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;

- 20% przeciętnego wynagrodzenia - dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

O dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych w 2022 roku ubiegało się **107 osób**. Przyznano dofinansowania w łącznej wysokości **246 544,00 zł**.

Likwidacja barier:

Barier architektoniczne, techniczne i w komunikowaniu się są jednym z ograniczeń utrudniających często wręcz uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z prawa do pełnego życia i zaspokojenia swoich potrzeb na równi z osobami pełnosprawnymi. Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

— architektoniczne

W 2022 roku złożono **65 wniosków**, ale w ramach posiadanych środków zawarto **36 umów** na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych, mających trudności w samodzielnym poruszaniu się. W ramach w/w zadania wypłacono dofinansowania w łącznej wysokości **450 000,00 zł**.

— w komunikowaniu się

W 2022 roku złożono **46 wniosków** głównie o dofinansowanie zakupu komputerów, ale w ramach posiadanych środków zawarto **37 umów** w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się. Wypłacono kwotę w łącznej wysokości **69 826,92 zł**.

— techniczne

W roku 2022 w ramach likwidacji barier technicznych złożono **36 wniosków**, zawarto **36 umów** dot. w/w zadania, głównie na dofinansowanie łóżek rehabilitacyjnych, schodolazów i podnośników. Wypłacono kwotę w łącznej wysokości **109 920,00 zł**.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku;
- udokumentują zapewnienie odpowiednich potrzeb osób niepełnosprawnych, warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania;
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków Funduszu. Maksymalna wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosi do 60% kosztów zadania.

W 2022 roku zawarto 3 umowy w ramach dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, przyznano i wypłacono kwotę dofinansowania w wysokości łącznej wysokości **17 000,00 zł**.

Dofinansowanie zaopatrzenia:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmuje również działania w kierunku finansowania zaopatrzenia sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne:
- posiadające ważne orzeczenie o niepełnosprawności;

jeżeli średni miesięczny dochód podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 65% w przypadku osoby samotnej.

Środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne

Wniosek osoby niepełnosprawnej o dofinansowanie ze środków PFRON, poza właściwym drukiem, musi zawierać kopię orzeczenia o niepełnosprawności, dokument potwierdzający cenę środka pomocniczego lub przedmiotu ortopedycznego, kopię zlecenia na zaopatrzenie w środki pomocnicze lub przedmioty ortopedyczne potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez świadczeniodawcę realizującego zlecenie.

W roku 2022 złożono 1038 wniosków, dotyczące głównie pieluchomajtek, cewników, aparatów słuchowych, systemów FM, aparatów do leczenia bezdechów, wózków inwalidzkich, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, obuwia ortopedycznego, protez ortopedycznych itp. Na dofinansowania w/w środków przyznano kwotę w łącznej wysokości **724 611,08 zł**.

Sprzęt rehabilitacyjny

Wniosek osoby niepełnosprawnej o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, poza właściwym drukiem, musi zawierać kopię orzeczenia o niepełnosprawności, dokument potwierdzający cenę sprzętu rehabilitacyjnego oraz zaświadczenie lekarskie określające rodzaj i zakres niepełnosprawności, potwierdzające konieczność zakupu danego sprzętu. Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wynosi do 80% kosztów tego sprzętu, nie więcej niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Podstawę dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny ze środków PFRON stanowi umowa zawarta przez Kierownika PCPR z osobą niepełnosprawną lub jej przedstawicielem ustawowym.

W 2022 roku złożono 10 wniosków. Na zakup tych sprzętów, ze środków PFRON przeznaczono łączną kwotę w wysokości **19 360,00 zł**.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Uczestnikami warsztatów mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności i posiadające w swoim orzeczeniu o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

W roku 2022 PFRON przekazał na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Gilowicach i w Żywcu łączną kwotę **3 392 376,00 zł.** w tym: WTZ Gilowice kwotę 2 615 496,00 zł. oraz WTZ Żywiec 776 880,00 zł. Powiat Żywiecki przekazał w ramach własnych środków kwotę łączną **376 930,23 zł** w tym: WTZ Gilowice kwota– 290 610,33 zł. oraz WTZ Żywiec kwota- 86 319,90 zł, na częściowe pokrycie kosztów bieżącej działalności WTZ wynikającej z planu finansowego w/w placówek. Na podstawie wskazań do terapii zajęciowej zawartych w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, wydanych przez właściwy organ, do WTZ w 2022 roku uczęszczało 131 uczestników WTZ Gilowice – 101 uczestników, WTZ Żywiec – 30 uczestników.

3.2 Rehabilitacja zawodowa

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 roku wydano kwotę w wysokości **90 000,00 zł.** tytułem dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej- udzielono dotacji 13 osobom niepełnosprawnym.

3.3 Realizacja programów celowych na rzecz osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.

1.6 Aktywny Samorząd

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program w 2022 roku obejmował następujące formy wsparcia:

MODUŁ I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych

- **obszar A :**
- zadanie 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
- zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
- **obszar B:**
- zadanie 1,4,3- dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zadanie 2- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego oraz jego elementów i oprogramowania,
- zadanie 5- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,
- **obszar C :**
- zadanie 1- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- zadanie 5- pomoc w zakupie skutera o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- **obszar D** - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na realizację programu w 2022 roku powiat otrzymał środki finansowe w wysokości **718 800,00 zł.**

Złożono 132 wnioski z czego pozytywnie rozpatrzonych i zrealizowanych zostało 126 wniosków kwotę **645 477,95 zł.**

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.

W ramach dofinansowania przyznano:

- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego (35 osób) - kwota wydatkowana – **218 029,76 zł.**
- dofinansowanie szkolenia w zakresie zakupionego sprzętu elektronicznego (10 osób) – kwota wydatkowana **20 000,00 zł.,**
- zakup części zamiennych i naprawy posiadanych wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym (2 osoby) - **2 527,46 zł.,**
- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (3 osoby) – kwota wydatkowana – **12 920,00 zł.**
- pomoc w zakupie protezy kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (4 osoby) - kwota wydatkowana – **72 333,25 zł.,**
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (6 osób) – kwota wydatkowana **102 694,00 zł.**
- pomoc w zakupie skutera o napędzie elektrycznym (7 osób) – kwota wydatkowana **50 232,75 zł.**
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (3 osoby) - kwota wydatkowana **8 163,95 zł.**
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (3 osoby) – kwota wydatkowana **8 506,78 zł.**
- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (37 osób) kwota wydatkowana – **150 070,00 zł.**

Realizacja programu jest kontynuowana w 2023 roku.

2. Program wyrównywania różnic między regionami III

Od kilku lat Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu realizuje „Program wyrównywania różnic między regionami III”. Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej. Powiat Żywiecki, spełniając określone warunki, w 2022 roku przystąpił do uczestnictwa w programie pozyskując środki w wysokości: **712 946,12 zł.** w tym:

Obszar D – likwidacja barier transportowych – w ramach tego obszaru dofinansowanie do zakupu samochodu przeznaczonego do przewozu osób z niepełnosprawnościami uzyskali następujący beneficjenci:

- Gmina Rajcza- dofinansowanie zakupu autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych – kwota dofinansowania 240 000,00 zł.,
- Gmina Milówka - dofinansowanie zakupu autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych – kwota dofinansowania 246 924,00 zł.,

- ŚDS Pewel Wielka - dofinansowanie zakupu busa do przewozu osób niepełnosprawnych – kwota dofinansowania 120 000,00 zł.,

Obszar F – utworzenie/ remont lub modernizacja warsztatów terapii zajęciowej, w ramach tego obszaru Gmina Gilowice uzyskała dofinansowanie na przebudowę kotłowni w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gilowicach w wysokości 106 022,12 zł.

4. Zadania i orzecznictwo Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Żywcu w roku 2022

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Żywcu realizuje zadania z zakresu administracji rządowej i jest jednostką o uprawnieniach organu orzekającego o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, jako instancja I stopnia.

W okresie sprawozdawczym Zespół realizował wszystkie zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w aktach wykonawczych dla niej poprzez:

- wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (lekki, umiarkowany, znaczny) dla osób po 16 roku życia,
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia,
- wydawanie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień dla osób posiadających orzeczenia ZUS, KRUS,
- wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- wydawanie kart parkingowych,
- prowadzenie Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN),
- udzielanie informacji dotyczących procesu wydawania orzeczeń.

Osoby składające wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności stanowią populację bardzo zróżnicowaną.

Zespół orzekając bierze pod uwagę uszkodzenia poszczególnych narządów i ich funkcji, które można podzielić na następujące kategorie:

- osoby z niepełnosprawnością fizyczną (uszkodzenie narządu ruchu, narządów wewnętrznych);
- osoby z niepełnosprawnością sensoryczną (osoby niewidome i słabo widzące, osoby niesłyszące i słabo słyszające);
- osoby z niepełnosprawnością psychiczną (osoby chore psychicznie oraz osoby upośledzone umysłowo);
- osoby ze złożoną niepełnosprawnością.

W związku z powyższym, zadaniem Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności jest dobór odpowiednich specjalistów i członków zespołu indywidualnie dla każdej osoby składającej wniosek.

W skład Powiatowego Zespołu wchodzi: przewodniczący, sekretarz, 2 osoby pełniące funkcję pomocy administracyjnej, 10 lekarzy - przewodniczących składów orzekających, 2 psychologów, 1 pedagog i 4 pracowników socjalnych i 2 osoby pełniące funkcję doradcy zawodowego (członkowie składów orzekających).

Orzeczenie jest dokumentem potwierdzającym niepełnosprawność. Przysługujące osobie niepełnosprawnej świadczenia oraz ulgi i uprawnienia uzależnione są od orzeczonej niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, a w niektórych przypadkach również od kodu schorzenia lub szczegółowego wskazania znajdującego się na orzeczeniu. Otrzymane w Zespole orzeczenie należy złożyć we właściwej instytucji przyznającej świadczenia lub ulgi. W znacznej większości wnioski o wydanie orzeczenia zostały złożone celem uzyskania zasiłku

pielęgniacyjnego i przez opiekuna osoby niepełnosprawnej świadczenia pielęgnacyjnego, zdobycia odpowiedniego zatrudnienia, korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Kolejna grupa wniosków dotyczyła uzyskania karty parkingowej, zaopatrzenia w środki ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z ulgowych przejazdów środkami PKS i PKP oraz uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.

Od stycznia do grudnia 2022 r. do Powiatowego Zespołu wpłynęły 2 992 wnioski o wydanie orzeczenia, w tym:

- 2 652 osób powyżej 16 roku życia
- 340 dzieci do 16 roku życia.

Dla osób powyżej 16 roku życia wydano 2219 orzeczeń, w tym:

- 2146 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności
- 42 orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności
- 31 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych.

Dla osób do 16 roku życia wydano 289 orzeczeń, w tym:

- 267 orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych
- 2 orzeczeń o odmowie ustalenia niepełnosprawności
- 20 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych.

W 2022 roku wydano 363 legitymacje dla osób niepełnosprawnych, w tym:

- 41 legitymacji dzieciom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności.
- 322 legitymacji osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Legitymacje są wystawiane na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień. Okres ich ważności jednak nie będzie dłuższy niż 5 lat (w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność) lub 10 lat (w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60. rok życia).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Żywcu wydał w 2022 roku 503 karty parkingowe:

- 498 dla osób niepełnosprawnych,
- 5 dla placówek.

Karty parkingowe są wystawiane na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności. Okres ich ważności nie będzie dłuższy jednak niż 5 lat (w przypadku kart dla osób niepełnosprawnych) lub 3 lat (w przypadku kart parkingowych wydawanych dla placówek).

Działalność Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żywcu została sfinansowana w całości ze środków finansowych przekazanych przez Wojewodę Śląskiego z budżetu państwa w kwocie **566 136,00 zł**. Ponadto z funduszu pomocy zostało sfinansowane wydanie 37 orzeczeń dla obywateli Ukrainy w kwocie **7 486,00 zł**.

5. Obsługa Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy w Żywcu obsługuje (wraz z prowadzeniem całej dokumentacji) Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Żywcu, która została powołana Zarządzeniem Starosty Powiatu Żywieckiego Nr 76/2019 z dnia 16 grudnia 2019r. Rada jest ciałem opiniodawczo-doradczym Starosty Żywieckiego.

Do zakresu działania Rady należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:

- integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- realizacji praw osób niepełnosprawnych,
- opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ocena realizacji programów,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu w Żywcu pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych.

W 2022 roku Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Żywcu odbyła w sumie 3 posiedzenia stacjonarne, które odbyły się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu. Na spotkaniach Rady obecny był zawsze Kierownik oraz pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obsługujący technicznie oraz protokolujący posiedzenia. Poza tym członkowie Rady pozostawali zawsze w dyspozycji. Drogą elektroniczną i telefoniczną konsultowano z członkami Rady szereg spraw i niejednokrotnie proszono o zaopiniowanie przesłanych materiałów, propozycji rozwiązań czy zasad przyznawania dofinansowań. Dokumenty dotyczące obsługi Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych znajdują się w posiadaniu PCPR, są to m.in. protokoły oraz listy obecności z posiedzeń Rady, opinie, prośby i materiały przesłane drogą elektroniczną do członków Rady w celu zaopiniowania.

6. Dom Pomocy Społecznej.

Na terenie Powiatu Żywieckiego funkcjonuje 1 Dom Pomocy Społecznej. Dom Pomocy Społecznej przeznaczony jest dla osób starszych i posiada 100 miejsc.

Każdy DPS ustala koszt utrzymania jednego mieszkańca. Taką kwotę otrzymuje za pobyt danej osoby. Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej pokrywane jest to z dochodów mieszkańca (70 % dochodów mieszkańca) oraz ze środków Ośrodków Pomocy Społecznej, które kierują daną osobę. Ogłoszony i opublikowany koszt utrzymania mieszkańca za rok 2022 wyniósł 4113,80 zł. Koszty te dotyczą mieszkańców przyjętych po 1 stycznia 2004 r., gdyż za mieszkańców przyjętych przed tą datą koszty pokrywa Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach. W naszym Domu przebywa 10 mieszkańców umieszczonych przed 1 stycznia 2004r. W roku ubiegłym przyjęto do zamieszkania w sumie 27 nowych osób. W roku 2022 wydano 27 decyzji umieszczających w Domu Pomocy Społecznej w Żywcu 25 mieszkańców domu zmarło. Sytuacja finansowa Domu Pomocy Społecznej w 2022 roku była bardzo trudna z uwagi na to, że w ciągu roku w DPS umieszczonych było tylko 91 osób. Duża liczba zgonów i brak osób chętnych do umieszczenia spowodowało, że bez pomocy finansowej Powiatu DPS nie był w stanie funkcjonować do końca roku.

7. Środowiskowy Dom Samopomocy

Od roku 2019 działa w Radziechowach Środowiskowy Dom Samopomocy „Pod skrzydłem Anioła”. Przeznaczony jest dla 20 osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, sprzężonymi oraz ze spektrum autyzmu. Jest to placówka wsparcia dziennego, gdzie jego uczestnicy przy współudziale specjalistów z różnych dziedzin, w ramach poszczególnych pracowni, nabierają wprawy w samodzielny funkcjonowanie w życiu codziennym. Od 1-06-2021 uczestnicy tych zajęć ustawowo zostali zwolnieni z obowiązku pokrywania części kosztów za pobyt w tej placówce. Na koniec 2022r. skierowanych było 20 uczestników na te zajęcia, głównie byli to mieszkańcy Gmin z terenu Powiatu Żywieckiego. PCPR sprawuje

nadzór zarówno merytoryczny jak i finansowy nad działalnością Domu. Działalność ŚDS finansowana była w roku 2022 ze środków budżetu Państwa w wysokości **642 300,00 zł**.

Dowóz uczestników ŚDS był współfinansowany przez Gminy z terenu Powiatu Żywieckiego w następującej wysokości:

- Miasto Żywiec – 5 000,00 zł.
- Gmina Łodygowice – 10 000,00 zł.
- Gmina Węgierska Górka- 2 500,00 zł.
- Gmina Ślemień – 2 400,00 zł.

8.Realizacja projektów i programów.

1.8. PROJEKT PT. „RODZINA W CENTRUM”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny w lipcu 2022r. zakończyło realizację półrocznego projektu pt. „Rodzina w Centrum”. Projekt adresowany był do rodzin zastępczych, kandydatów na rodziny zastępcze, dzieci umieszczone w pieczy i usamodzielnianych wychowanków, a także rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy. Tak utworzona grupa docelowa pozwoliła na działania obejmujące systemowe wsparcie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i jego rodziny pochodzenia. Celem głównym projektu było podniesienie jakości i dostępności usług wsparcia rodziny oraz pieczy zastępczej wspierające proces jej deinstytucjonalizacji. W ramach działań projektowych zostały zrealizowane formy wsparcia, indywidualnie dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb 50 rodzin. Ostatecznie wsparciem w Projekcie zostały objęte 92 osoby/dzieci oraz ich najbliższe otoczenie. Założeniem Projektu było zminimalizowanie skutków ubóstwa i wykluczenia społecznego osób przebywających lub opuszczających pieczę zastępczą oraz ich rodzin pochodzenia. Projekt również zakładał tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz kompleksowe wsparcie i rozwój pracy z rodziną, wzmocnione współpracą ze środowiskiem lokalnym. Powiat Żywiecki, w imieniu którego działa, jako realizator projektu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pozyskało na ten cel środki w wysokości **1 643 261,26zł** (85% środki unijne i 8% środki krajowe). Całkowity budżet projektu wyniósł **1 766 947,60zł** i obejmował poza dofinansowaniem, wkład własny w wysokości **123 686,34zł**. Wkład własny pochodzący z wydatków przeznaczonych na świadczenia dla rodzin zastępczych i wychowanków pieczy, realizowanych przez PCPR pochodził w całości z budżetu Powiatu Żywieckiego i został przeksięgowany, jako wydatek projektowy. W październiku 2022r., wniosek o płatność końcową Projektu, został zatwierdzony i rozliczony zgodnie z umową.

Proponowane w naszym Projekcie formy wsparcia, w podziale na cztery panele tematyczne, zostały adresowane do wszystkich uczestników i ich najbliższego otoczenia.

W ramach panelu specjalistyczno-doradczego prowadzone były spotkania indywidualne z zakresu terapii pedagogicznej i konsultacji z doradztwa zawodowego. Organizowane były cykliczne spotkania zespołu specjalistów pracujących z dzieckiem w różnych dziedzinach, które miały za zadanie określenie indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka i na tej podstawie opracowanie i modyfikowanie planu pomocy dziecku. Zgodnie z planem pomocy prowadzone były, między innymi konsultacje indywidualne i grupowe ze specjalistami (psycholog, terapeuta, prawnik, logopeda, terapeuta SI, rehabilitant, itp.), diagnozowanie specjalistyczne w zakresie FAS, PTS i inne według indywidualnych potrzeb.

W ramach panelu wspierająco-organizacyjnego mieliśmy możliwość zatrudnić dodatkowo - 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy prowadzili kompleksową pracę z rodziną

zastępczą oraz specjalistę pracy z rodziną, który udzielał wsparcia rodzinie biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy, tak aby wszystkie wysiłki i kompleksowe działania były ukierunkowane na powrót dziecka do rodziny naturalnej. Przygotowaliśmy i przeszkoliliśmy 12 kandydatów na rodziny zastępcze, którzy po odbyciu szkolenia otrzymali zaświadczenie uprawniające do zawiązania rodziny zastępczej. Dzieci jak i osoby dorosłe legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności i ich najbliższe otoczenie mogły skorzystać z wsparcia doradcy ds. osób niepełnosprawnych. Dodatkowo w sytuacji pojawienia się jakiegokolwiek kryzysu, który wymagał szybkiego reagowania, uczestnicy projektu mogli otrzymać wsparcie od osoby pierwszego kontaktu zatrudnionej w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej.

W ramach panelu integracyjno-szkoleniowego zorganizowaliśmy, w ciągu dwóch okresów letnich wyjazdy wakacyjne do miejscowości nadmorskich, każdy po 2 grupy. Jedna grupa obejmowała całe rodziny, a druga została zorganizowana w formie kolonii dla dzieci z panelem socjoterapeutycznym. Dla dzieci z trudnościami w nauce zorganizowaliśmy korepetycje przedmiotowe oraz zajęcia pozalekcyjne (np.: śpiew, taniec, pływanie, słownia) zgodnie z ich indywidualnymi zainteresowaniami i potrzebami. Przeprowadziliśmy warsztaty dla rodzin zastępczych w zakresie kompetencji wychowawczych – 10 spotkań; kurs Szkoła dla rodziców i wychowawców dla rodziców biologicznych – 8 spotkań i warsztaty kompetencji społecznych dla usamodzielniających się wychowanków pieczy – 12 spotkań. W sytuacji, gdy uczestnik projektu sprawował opiekę nad małymi dziećmi lub osobą zależną, z niepełnosprawnością, na czas uczestniczenia w zajęciach, w ich zastępstwie zatrudnialiśmy opiekunów do dzieci lub asystentów do osób dorosłych. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się wspólne wyjścia na wycieczki górskie (m. in. Leskowiec, Wielka Racza, Pilsko, Stożek) oraz wyjazdy integracyjne rodzin zastępczych oraz rodzin biologicznych (m. in. Wrocław – ZOO i Afrykarium, Zator – Energylandia, Białka Tatrzańska – baseny termalne, Bielsko-Biała- Park Trampolin). Wyjścia i wyjazdy organizowane były w celu utrzymania więzi rodzinnych, popularyzacji aktywnego i ciekawego spędzania czasu oraz utrwalenia kontaktów rodzin zastępczych z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy. Dla 10 pracowników zatrudnionych w projekcie zorganizowaliśmy zajęcia superwizji grupowej i indywidualnej oraz sfinansowaliśmy szkolenia specjalistyczne, indywidualnie wybrane przez pracowników (w tym: praca z dzieckiem Fas, FASD, prowadzenie grupy wsparcia, terapia ręki, praca z dzieckiem w okresie adolescencji, krąg ufności), wraz z osiągnięciem certyfikowanych uprawnień w tym zakresie.

W ramach panelu edukacyjno-promocyjnego przeprowadziliśmy szkolenie dla 12 kandydatów na rodziców zastępczych, połączone z wizytami studyjnymi i praktykami w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka w wymiarze 60 godz., zorganizowaliśmy zajęcia Szkoły dla rodziców i wychowawców w których uczestniczyło 10 rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy – zajęcia obejmowały 10 spotkań w wymiarze 40 godz.

Na zakończenie Projektu, Zespół projektowy zorganizował w dniu 19 czerwca 2022r. Piknik Integracyjny Rodzicielstwa Zastępczego. Władze Miasta Żywiec udostępniły nam bezpłatnie „Amfiteatr Pod Grojcem”, gdzie zorganizowaliśmy imprezę. Mogliśmy również liczyć na wsparcie organizacyjne Wydziału Turystyki, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu Starostwa Powiatowego w Żywcu, który udostępnił nam bazę techniczną w postaci namiotów, parasoli, stołów i ławek. Piknik miał charakter otwarty, integrujący społeczność lokalną powiatu, w tym rodziny zastępcze, wychowanków pieczy zastępczej i rodziny ukraińskie przybyłe na teren powiatu w związku z działaniami wojennymi w ich kraju. Przewidywaliśmy, że w Pikniku będzie uczestniczyło ok. 330 osób, (rozdaliśmy za potwierdzeniem odbioru vouchery

żywnościowych po 35zł każdy, dla 280 członków rodzin zastępczych i wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej oraz 50 voucherów dla rodzin ukraińskich stanowiących najbliższe otoczenie naszych rodzin). Piknik cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem i z naszych szacunkowych obliczeń wynika, że w Pikniku uczestniczyło ok. 700 osób. W związku z organizacją Pikniku zakupiliśmy: balony z nadrukiem; nagrody: rozdawane w konkursach indywidualnych i rodzinnych w postaci gier planszowych; występ artystyczny zespołu TULINKI SHOW; dmuchańce – urządzenia rozrywkowe dla dzieci typu zjeżdżalnia, mini plac zabaw, figloraj i tor przeszkód oraz 3 namioty animacyjne, w tym malowanie twarzy, tworzenie prac artystycznych, pokazy baniek mydlanych i formowania z balonów zwierzątek; realizacja voucherów żywnościowych umożliwiających zakup waty cukrowej, popcornu i ciepłego posiłku; usługę konferansjerską wraz z wynajmem i obsługą nagłośnienia; plakaty informacyjne na temat Pikniku; relację fotograficzną i reportaż z Pikniku (<https://pcpr-zywiec.pl/index.php/rodzina-w-centrum?start=16>); karty podarunkowe stanowiące nagrody dla laureatów konkursu „Kronika udziału w projekcie”. Naszą wspólną zabawą na Pikniku wsparli również liczni sponsorzy. Dzięki Fundatorom mogliśmy podczas imprezy zorganizować wiele konkursów i obdarować zwycięzców atrakcyjnymi nagrodami. Spotkanie społeczności lokalnej w Amfiteatrze Pod Grojcem było również okazją, aby przekazać informację o licznych działaniach wspierających rodzicielstwo zastępcze realizowanych w naszym powiecie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz wspierane działaniami w ramach projektu Rodzina w Centrum.

2.8. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” – EDYCJA 2022.

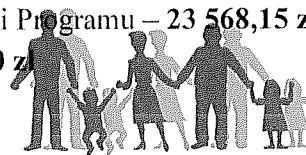
W roku 2022 PCPR realizował zadanie w ramach resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, który finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W okresie objętym sprawozdaniem:

1. **43 osobom** przyznano usługi asystenckie, w tym:
 - a. **18 osób** posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
 - b. **17 osób** posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - c. **8 osób** posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
2. **35 osób** zgłosiło się na stanowisko asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, w tym:
 - a. **33 osoby** zostały zatrudnione w ramach Programu (umowa zlecenie),
 - b. **2 osoby** zostały zatrudnione w ramach Programu (samozatrudnienie).
3. Łącznie wykonanych zostało **19 523 godzin** usług asystenckich, w tym:
 - a. **9 097 godzin** usług asystenckich wykonano na rzecz osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
 - b. **8 161 godzin** usług asystenckich wykonano na rzecz osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - c. **2 265 godzin** usług asystenckich wykonano na rzecz osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Ogółem kwota środków finansowych z Funduszu Solidarnościowego otrzymana na realizację Programu wynosiła **818 091,00 zł**. W okresie objętym Sprawozdaniem łączna kwota wykorzystana na realizację Programu wyniosła **818 069,76 zł**, w tym:

1. ze środków Funduszu Solidarnościowego – **817 584,98 zł**
 - a. koszt godzin usług asystenckich – **772 093,82 zł**
 - b. koszt zakupu środków ochrony osobistej dla asystentów – **1 832,01 zł**
 - c. koszt zakupu biletów komunikacji publicznej/prywatnej jednorazowych lub miesięcznych oraz koszt dojazdu własnym/innym środkiem transportu w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wymienionych w treści Programu, koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi Programu – **23 568,15 zł**
 - d. koszt ubezpieczeń OC lub NNW asystentów **4 050,00 zł**
 - e. koszt obsługi Programu – **16 041,00 zł**
2. ze środków własnych Powiatu – **484,78 zł**
 - a. koszt ubezpieczeń OC lub NNW asystentów – **484,78 zł**

9. Realizacja świadczeń z programów rządowych.

W roku 2022 realizowano do miesiąca maja wypłatę świadczeń z rządowego programu „500+” dla wychowanków rodzin zastępczych i Placówki Opiekuńczo-wychowawczej w Żywcu. Łączna kwota zrealizowanych świadczeń wyniosła 322 641,17 zł w sumie dla 180 dzieci. Wypłata świadczenia „500+” od miesiąca czerwca 2022r. realizowana jest przez ZUS.

10. Realizacja zadań wobec obywateli Ukrainy w zakresie pieczy zastępczej.

W okresie od lipca do grudnia 2022r. wypłacono małoletnim obywatelom Ukrainy, którzy przed przyjazdem na teren Polski przebywali w ukraińskiej pieczy zastępczej świadczenie wychowawcze 500+ w łączni kwocie 53 396,40zł.

W ośrodku Międzybrodzu Bialskim przebywało 21 małoletnich, na których zostało wypłacone świadczenie za okres lipiec - sierpień. Natomiast w Ośrodku w Lalikach świadczenie 500+ było wypłacane dla 15 małoletnich za okres lipiec - wrzesień oraz listopad - grudzień 2022r. Małoletni, którzy przed przyjazdem do Polski przebywali w ukraińskiej pieczy zastępczej otrzymali także świadczenie Dobry Start w wysokości 3900,00zł., świadczenie zostało wypłacone dla 13 osób.

W ośrodku w Międzybrodzu Bialskim w okresie od 14.07.2022r. do 31.08.2022r. została zatrudniona osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki przez opiekuna tymczasowego w wymiarze 322 godzin. Łączna kwota wynagrodzenia wyniosła 6000,00zł.

W ośrodku w Lalikach na dzień 31 grudnia 2022r. przebywała 12 małoletnich oraz 17 pełnoletnich osób. Wszystkie te osoby są głęboko niepełnosprawne. W ośrodku w Międzybrodzu Bialskim przebywało 21 małoletnich, którzy zostali relokowani na teren miasta Bielsko Biala 1 września 2022r.

Poza wypłatą świadczeń PCPR również organizował zbiórki rzeczy potrzebnych dla tej grupy osób, udzielane było także wsparcie psychologiczne i organizacyjne, a także wspierano opiekunów w załatwianiu spraw urzędowych.

11. Sprawozdanie finansowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 2022r.

Wykonanie finansowe jednostki na poszczególne zadania wynosił:

1. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 1 764 391,86 zł.** środki na finansowanie wynagrodzeń zatrudnionych pracowników oraz zakup materiałów i usług.
 2. **Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności – 566 136,00** - środki przeznaczone na wynagrodzenia pracowników, obsługę składu orzekającego, na wyposażenie zespołu i wydatki bieżące związane z utrzymanie Zespołu.
 3. **Rodziny zastępcze – 3 083 232,63 zł** na finansowanie świadczeń pieniężnych dla dzieci w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę i wynagrodzenia dla rodzin zawodowych, koordynatorów.
 4. Środki na realizację zadań **PFRON** wyniosły odpowiednio:
 - Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych **5 039 638,00 zł**
 - Aktywny samorząd **645 477,95 zł**
 - Program Wyrównywania Różnic Między Regionami – **712 946,12 zł**
 5. Środki wydatkowane w związku z otrzymanym dofinansowaniem na realizację projektu „Rodzina w Centrum” – **1 766 947,60 zł**
 6. Środki na realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – **817 584,98 zł**
 7. Środki na realizację programu „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” – **18 884,86 zł.**
 8. Środki na działalność ŚDS w Radziechowach – **642 300,00 zł.**
- Łącznie: **15 057 540,00 zł.**

12. Wykaz potrzeb na rok 2023

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej jest ustawowym obowiązkiem wynikającym z art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej i art. 182 ust. 5.

Podstawą do określenia wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej i wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej jest ocena prowadzona na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach realizowanych zadań oraz analiza zasobów Powiatu w sferze socjalnej (kadrowej i instytucjonalnej). Z uwagi na wyniki powyższych analiz potrzeby przedstawiają się następująco:

1.12. w zakresie ustawy o pomocy społecznej:

- zapewnienia usług i wsparcia w ramach ośrodka interwencji kryzysowej – brak środków finansowych i warunków lokalowych na utworzenie ośrodka prowadzonego przez Powiat;
- prowadzenie powiatowego ośrodka wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – brak środków finansowych i lokalowych;
- tworzenie miejsc noclegowych dla sprawców przemocy w rodzinie w związku z nowym trybem usunięcia sprawcy przemocy z miejsca zamieszkania.
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu – brak środków finansowych;
- ponadto z uwagi na zwiększanie się w strukturze demograficznej mieszkańców Powiatu Żywieckiego udziału osób starszych i tym samym starzenie się społeczeństwa lokalnego PCPR rekomenduje rozszerzanie form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych w postaci tworzenia we współpracy z gminami miejsc opieki wytchnieniowej przy wykorzystaniu infrastruktury powiatowych ośrodków wsparcia (dom pomocy społecznej, środowiskowy dom samopomocy), realizację specjalistycznego poradnictwa dla opiekunów osób niepełnosprawnych oraz realizację usług asystenta osobistego dla osób niepełnosprawnych w ramach rządowych programów.

2.12. w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej:

- dodatkowe wsparcie finansowe na realizację specjalistycznego poradnictwa dla rodzin zastępczych, w tym rodzinne dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej – ograniczone środki finansowe;
- w dalszym ciągu rozwój rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- tworzenie rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
- w dalszym ciągu rozwój działalności diagnostyczno- konsultacyjnej której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka,
- zapewnienie rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka specjalistycznego poradnictwa oraz szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji i umiejętności,
- pozyskanie środków na organizację wypoczynku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

2.13. w zakresie poradnictwa specjalistycznego:

- podjęcie kroków zmierzających do umożliwienia mieszkańcom powiatu dostępu do profesjonalnej pomocy psychiatrycznej, zwłaszcza w obszarze psychiatrii dziecięcej.
- zatrudnienie psychoterapeuty pracującego w nurcie systemowym w celu umożliwienia mieszkańcom powiatu korzystania z terapii rodzinnej, czy terapii małżeńskiej, która często zalecana jest przez sąd rodzinny i inne poradnie specjalistyczne. Na terenie Powiatu nie ma na ten moment miejsca gdzie taka specjalistyczna pomoc byłaby dostępna.
- zapewnienie pracownikom zajmującym się profesjonalną pomocą psychologiczno-terapeutyczną odpowiedniego wsparcia w postaci obowiązkowej regularnej superwizji dla profesjonalistów w celu zabezpieczenia profesjonalnej, etycznej, merytorycznej pracy. Ma szansę to skutkować lepszą współpracą zespołu niezbędną przy tak złożonych i trudnych zadaniach.
- stworzyć na terenie powiatu możliwość prowadzenia grup psychoedukacyjnych, grup wsparcia dla osób w żałobie, grup wsparcia dla rodziców, dorosłych oraz przede wszystkim dla dzieci i młodzieży.

3.12. w zakresie Domu Pomocy Społecznej:

- kontynuacja remontu pokoi i łazienek pensjonariuszy oraz ich przystosowanie pod kątem osób niepełnosprawnych,
- termomodernizacja budynku DPS oraz zastosowanie nowoczesnych rozwiązań (fotowoltaika, pompy ciepła) w celu zmniejszenia kosztów utrzymania budynku.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XLVII/478/2023
Data dokumentu	2023-03-27
Organ wydający	Rada Powiatu w Żywcu
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu za rok 2022
Identyfikator dokumentu	6B16458D-66E5-4177-853C-8DD453487D5B

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-425494938
Numer seryjny	3ECAF8F0D3A77B66B3BA92C57A2625B1
Osoba podpisująca	Wiesław Sypta
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	2023-03-29 13:19:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL